

Enghaveskolen Seksualpolitik

Seksualitet – definition

Seksualitet er en integreret del af ethvert menneskes personlighed. Den er et basalt behov og et aspekt af det at være menneske, som ikke kan adskilles fra andre aspekter i livet. Seksualitet er ikke synonymt med samleje. Det handler ikke om, hvorvidt vi har orgasme eller ej, og endelig er det ikke summen af vores erotiske liv. Dette kan være en del af vores seksualitet, men behøver ikke at være det. Seksualitet er så meget mere. Det er, hvad der driver os til at søge efter kærlighed, varme og intimitet. Den bliver udtrykt i den måde, vi føler, bevæger os på, rører ved og bliver rørt ved. Det er lige så meget dette at være sensuel som at være seksuel. Seksualitet har indflydelse på vores tanker, følelser, handlinger og samhandlinger og derved på vores mentale og fysiske helb. Og da helb er en fundamental menneskeret, så må også seksuel helb være en basal menneskeret (WHO-1986).

Folkeskoleloven

Ifølge folkeskoleloven er seksualundervisning obligatorisk for alle folkeskoleelever fra børnehaveklasse til 9. klasse. Den er ikke et selvstændigt fag med eget timetal, men indgår i det bredere obligatoriske emne sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab (SSF) og skal integreres i skolens øvrige fag.

Grundlæggende værdier og formål

På Enghaveskolen anerkender vi, at seksualitet er en naturlig og grundlæggende del af det at være menneske. Alle elever har ret til viden om krop, følelser og grænser og derfor indgår seksualundervisning som en fast del af skolens undervisning i overensstemmelse med folkeskoleloven.

Vi lægger vægt på:

- Anerkendelse af elevernes forskelligheder

- Åbenhed i dialog og undervisning
- Respekt for individuelle grænser og behov

Flere af vores elever kan have særlige udfordringer med at forstå og agere i overensstemmelse med sociale og seksuelle normer. Derfor er det skolens opgave at støtte dem i at udvikle en hensigtsmæssig, tryk og ansvarlig adfærd.

Personalet på Enghaveskolen er bekendt med skolens seksualpolitik, og forældre til skolens elever vil blive informeret om indholdet og formålet med politikken.

Seksualundervisningens indhold

Seksualundervisningen tilpasses elevernes udviklingstrin og behov og omfatter bl.a. følgende emner:

- Kropsbevidsthed og personlig hygiejne
- Følelser, forelskelse og relationer
- Grænser, egne og andres
- Prævention, graviditet og abort
- Seksuel sundhed og kønssygdomme
- Digitale medier og sociale relationer
- Onani, lyst og seksuelle fantasier
- Seksuel lavalder og rettigheder

Det er personalets ansvar at vurdere indhold og metoder i undervisningen og hvis nødvendigt søge støtte fra skolens seksualvejleder.

Etiske retningslinjer for professionel praksis

Personalet på Enghaveskolen skal til enhver tid agere med respekt for den enkelte elevs personlige integritet, kulturelle og religiøse baggrund samt individuelle grænser.

Individuelle hensyn og respekt for privatliv

På Enghaveskolen lægger vi stor vægt på at møde hver enkelt elev med forståelse og respekt for deres individuelle behov og udvikling. Personalet vurderer løbende den enkelte elevs situation og tilpasser støtten herefter, da vi anerkender, at alle elever er forskellige og har brug for forskellige former for støtte og rammer.

- Elevernes ret til privatliv respekteres i alle sammenhænge.
- Toiletbesøg foregår bag lukket dør og som udgangspunkt med én elev ad gangen.
- Ønsker om alenetid i forbindelse med toiletbesøg imødekommes så vidt muligt, med respekt for elevens behov for diskretion og ro.
- Ved omklædning til idræt eller svømning tilstræbes det, at personale af samme køn som eleverne er til stede, når det er praktisk og organisatorisk muligt.
- Vi anerkender, at venskabs- og kæresteforhold kan være en naturlig del af elevernes sociale og følelsesmæssige udvikling. Fysisk kontakt som at holde i hånd, give kram eller korte kys accepteres, så længe det foregår i en respektfuld og passende ramme, der tager hensyn til skolens fællesskab og øvrige elever.

Aldersdifferentieret undervisningstemaer

Yngste (0.-3. klasse)

- Kropsbevidsthed og hygiejne
- Kønsidentitet og drenge-/pigeroller
- Familie og venskab
- At kunne sige til og fra – egne og andres grænser
- Omsorg og betydningen af nære relationer

Mellemtrin (4.-6. klasse)

- Pubertetens fysiske og psykiske forandringer
- Menstruation
- Forplantning

- Kropsbevidsthed
- Hygiejne
- Prævention
- Kønssygdomme
- Sociale relationer
- Kærester, forelskelse
- Venner
- Familieformer
- Brug af sociale medier og online adfærd

Ældste (7.-9. klasse)

- Seksualitet, lyst,
- Onani og sex
- Seksuel lavalder, rettigheder
- Samtykke
- Prævention
- Graviditet
- Abort
- Følelser, svigt, kærlighed og relationer
- Alkohol, rusmidler og festkultur
- Seksuel sundhed og grænsesætning online og offline

Mange emner vil blive behandlet gentagne gange gennem hele skoleforløbet, da eleverne ofte har behov for repetition for at opnå forståelse og fastholdelse af viden.

Personalets ansvar og handlepligt

Personalet har en central rolle i at:

- Understøtte elevernes seksuelle og sociale udvikling
- Reagere på uhensigtsmæssig eller bekymrende adfærd
- Skabe trygge rammer med tydelige grænser og professionel adfærd

Ved mistanke om seksuelle overgreb eller grænseoverskridende adfærd gælder følgende retningslinjer:

Ved mistanke om seksuelle overgreb uden for skoletid:

- Kontakt ledelsen omgående.
- Der tages stilling til, om der skal sendes en underretning til kommunen.

Ved hændelser i skoletiden:

- Sørg for, at både den berørte og eventuel skadevolder er i trygge rammer med kendt personale.
- Vurder straks, om der er risiko for yderligere overgreb.
- Kontakt ledelsen øjeblikkeligt. Det aftales, hvem der informerer forældre og eventuelt iværksætter andre tiltag.

Hvis personale udsættes for seksuelle krænkelse fra en elev:

- Kontakt ledelsen med det samme. Ledelsen koordinerer den videre håndtering.

Underretningspligt og skærpet underretningspligt

Hvis du har mistanke om, at et barns mistrivsel kan skyldes seksuelt overgreb, skal du underrette kommunens socialforvaltning.

Alle offentlige ansatte på børn- og ungeområdet har skærpet underretningspligt. Ifølge Barnets lov skal du underrette kommunen, hvis du får kendskab til forhold, der giver formodning om, at et barn eller en ung under 18 år har behov for særlig støtte.

Underretningspligten er personlig. Det betyder, at du har pligt til at lave en underretning, selv om din leder ikke er enig i din vurdering eller bekymring. Formålet med underretningen er at sikre hurtig hjælp til barnet og familien, hvis der er behov for det. Underretningen dokumenterer faktiske forhold og er et arbejdsredskab i sagsbehandlingsprocessen.

Når sagen er indberettet til kommunen, er den ude af dine hænder. Som underretter bliver du sjældent involveret i og informeret om sagens videre gang, og du kan ikke kræve at få oplysninger om sagen.

Reglerne om underretningspligt og skærpet underretningspligt fremgår af

Barnets Lov § 133 (tidligere Servicelovens § 153 og 154.)

<https://www.retsinformation.dk/eli/la/2023/721>

Læs mere på www.forebygovergreb.dk under "Reager på mistanke". Her finder du også et underretningsskema.

Tavshedspligt og videregivelse af oplysninger

Som offentligt ansat er man omfattet af tavshedspligt, jf. Forvaltningslovens § 27.

Fortrolige oplysninger må kun deles, når:

- Der foreligger samtykke
- Der er lovhjemmel, fx underretningspligt
- Det sker efter værdispringsreglen – hvor hensynet til barnets trivsel vejer tungere end tavshedspligten

Oplysninger må deles internt i samme forvaltning uden samtykke.

På tværs af forvaltninger kræves samtykke, medmindre der er lovhjemmel.

Tavshedspligt og værdispringsreglen

Tavshedspligt

Fagpersoner er underlagt særlige regler om tavshedspligt.

Ifølge Forvaltningslovens § 27 har enhver, der virker eller har virket i offentlig tjeneste eller hverv, tavshedspligt med hensyn til fortrolige oplysninger. Det gælder fx væsentlige sociale problemer, helbredsforhold, misbrug, seksuelle forhold, strafbare forhold, religiøse, politiske og foreningsmæssige forhold.

Værdispringsreglen – videregivelse af oplysninger

Som fagperson er du underlagt tavshedspligt, men i særlige tilfælde har du ifølge

Forvaltningslovens § 28, stk. 2 mulighed for at bryde tavshedspligten. Dette kaldes "værdispringsreglen". Værdispringsreglen træder i kraft, når videregivelsen af

oplysninger overstiger hensynet til de interesser, der begrundes hemmeligholdelsen, herunder hensynet til den, oplysningerne angår.

I vejledning om tavshedspligt af 2006 nr. 86 punkt 7 beskrives værdispringsreglen således:

”Denne undtagelse har fået betegnelsen ”**værdispringsreglen**”, fordi der skal foretages en afvejning af på den ene side den interesse, som den oplysning vedrører har i, at oplysningen hemmeligholdes, og på den anden side karakteren og betydningen af de private eller offentlige interesser, der kan begrunde, at oplysningen videregives til en anden forvaltningsmyndighed.”

Undtagelser, hvor det kan tillades at omtale en persons private liv:

- Hvis der er samtykke
- Hvis der er forhold, der giver lovhjemmel til at bryde tavshedspligten (fx underretningspligten for børn og unge)
- Hvis videregivelse af oplysninger overstiger hensynet til ikke at videregive oplysningerne

(fx for at kunne tage tilstrækkeligt vare på en elev)

- Hvis oplysningerne er nødvendige for sagens behandling

Det er tilladt at videregive relevante oplysninger inden for samme forvaltning, men på tværs af forvaltninger skal der være samtykke fra den eller de personer, oplysningerne vedrører.

Forældreinddragelse og fælles ansvar

Forældre informeres om skolens seksualpolitik og samarbejder med skolen om at støtte deres barns udvikling. Det er vigtigt med en åben dialog, hvor skole og hjem arbejder sammen om at skabe trygge rammer for elevernes trivsel.

Opdateret d. 3/10-2025 af Linda Magnussen - Seksualvejleder Enghaveskolen Odense